

6 PASSIES

DÉ DRIE REDENEN OM VREEMDE TALEN TE LEREN

Sommige mensen vinden dat ze genoeg talen spreken. Dat begrijp ik niet. Eerlijk gezegd verbaas ik me erover dat de volksuniversiteiten niet uitpuilen van de leergierige studenten Italiaans en Indonesisch. En dat opdringerige Hollanders in zonnige vakantielanden dus níet bij alles vragen: 'hoe noemen jullie dat?' Maar ik vind: Engels, Frans en Duits zijn helemáál geen schoolvakken. Het zijn passies. Net als Turks en Tibetaans en Bretons en Swahili.

Volgens sommige schattingen zijn er ongeveer zesduizend talen op de wereld. Dat zijn er aan de ene kant veel te weinig. Aan de andere kant: een mensenleven is nu al veel te kort om ze allemaal te kunnen leren. Het Berber met zijn eindeloos voortrollende reeksen medeklinkers. Het Indonesisch dat naar verluidt een woord heeft voor een grap die zo dom is en zo slecht wordt verteld dat je wel móét lachen (jayus). Het Prompuraaw waarin 'links' en 'rechts' niet bestaat en waarin je dus zegt 'er zit een mier op je zuidwester been'.

De drie belangrijkste redenen om vreemde talen te willen leren zijn deze: je wordt er vrijer, gezonder en rijker van:

1. Iedere taal die je spreekt maakt je vrijer. Stel je voor dat je alleen ons eigen miniatuurtaaltje sprak. Je zou opgesloten blijven in onze regenachtige uithoek van Europa, alleen maar kunnen praten met andere mensen die hier toevallig zijn neergestreken, voor eeuwig veroordeeld zijn tot Frans Bauer voor je kunstgenot, tot Sacha de Boer voor het wereldnieuws en tot Kluun voor je fantasie. Je taal zou een gevangenis zijn. Datzelfde geldt nog steeds als je

alleen maar Nederlands en Engels spreekt. Je gevangenis is een gevangenseiland geworden: je kunt een beetje wandelen, maar je kunt er nog steeds niet af. Met iedere taal die je leert, wordt je wereld groter. En in een grotere wereld kun je je makkelijker bewegen. Je kunt bij meer mensen terecht, zowel letterlijk - wie op Bali of Sardinië of La Gomera de taal spreekt, wordt overal uitgenodigd en krijgt de heerlijkste dingen te eten en de zachtste bedden om in te slapen - als figuurlijk - wie alles in zeven talen kan zeggen, zit niet meer vast aan één manier van kijken.

2. Iedere taal die je spreekt maakt je gezonder. Er schijnt in Schoorl iemand te zijn die Frans, Sanskriet en Russisch spreekt en desondanks verkouden is geworden. Toch leeft de gemiddelde talenleerder langer en gezonder. Mensen die meer dan één taal spreken, worden minder snel dement. Het verschil kan wel tot vijf jaar oplopen. (Dat verzin ik niet, dat is wetenschappelijk onderzocht.) Maar ook op andere manieren is het gezonder om je niet op te sluiten in je eigen taaltje. Je kunt talen alleen leren door je helemaal in de strijd te werpen, fouten te maken en je te schamen. Niet door veilig achter je computer te blijven zitten en of je achter een boek te verbergen. Een taal leren kan alleen door met andere mensen om te gaan. En er bestaat geen probater middel tegen lamlendigheid en neerslachtigheid dan andere mensen. Bovendien: een rood hoofd is een teken van gezondheid. Ik heb nog nooit een taal geleerd zonder uitgelachen te worden. Een ijzeren wet van het leren van vreemde talen is: als je een woord verkeerd uitspreekt, zeg je altijd iets smerigs. Nooit zegt er eens iemand per ongeluk bloembol als hij zich ongelukkig uitdrukt, het is altijd kloothommel. Uitgelachen worden is gezond.

3. Iedere taal die je spreekt maakt je rijker. Streven naar materiële welvaart is een primitieve eigenschap van de mens, een overblijfsel uit de tijd dat je zo veel mogelijk spulletjes naar je boomhut moest slepen om te overleven.

Onze kasten en zolders puilen als we eerlijk zijn uit, wij gaan nooit meer verloren, en kunnen ons daarom onbekommerd overgeven aan het verzamelen van geestelijke bezittingen die in goede en in slechte tijden altijd bij je blijven, zoals de kennis van vreemde talen. Sommige mensen geven schaamteloos toe dat ze geen Frans kunnen lezen en er is ieder jaar maar een handjevol studenten dat ervoor kiest om Duits te gaan studeren. Zelfs als je denkt dat centjes het belangrijkste zijn dat de mens kan hebben, is dat een armoedige stand van zaken. Nog steeds kun je de beste zakelijke deals sluiten met iemand van wie je de taal spreekt. Dat geldt zelfs voor zogenaamd nutteloze talen: dode talen als het Sanskriet of het Latijn, of talen die slechts door een handjevol mensen worden gesproken. In iedere taal hebben mensen hun eigen, en dus unieke kijk op de wereld uitgedrukt. En iedere nieuwe kijk op de wereld maakt het waarschijnlijker dat je een uniek idee vindt. Een taal leren vergroot je kansen om miljonair te worden meer dan een staatslot. Er zijn, kortom, minstens drie belangrijke redenen om permanent te werken aan je eigen particuliere schatkamer aan talen. Het is heus niet nodig om die talen allemaal perfect te beheersen. Weten wat 'een glaasje melk' in het Bulgaars is, of 'wat heb je een mooie ogen' in het Friulisch helpt ook al. Sorbische liedjes kunnen verstaan kan heel bevredigend zijn, al kun je zelf geen woord uitbrengen, terwijl je met een Italiaanse woordenschat die zich beperkt tot de woorden van de menukaart een genoeglijk leven kunt leiden. Het gaat er ook niet om dat je eindeloos studeert. Voor de meeste talen geldt: een zomervakantie is al genoeg om een nieuwe wereld te laten opengaan. Reis, stamel en stuntel op vakantie, en kom thuis als een vrijer, gezonder en rijker mens.

ABRUZZESE

Cchiù lingua pirle, cchiù libbere si.
Cchiù lingua pirle, cchiù ssalute ti.
Cchiù lingua pirle, cchiù quatrine fi.

ALBANEES

çdo gjuhë që flet te jep më shumë liri.
çdo gjuhë që flet te ben më i shëndetshëm.
çdo gjuhë që flet te sjell më shumë pasuri.

GEORGISCH

ყოველი ენა, რომელზეც ლაპარაკობ, მეტად გათავისუფლებს.
ყოველი ენა, რომელზეც ლაპარაკობ, მეტად გაჯანსაღებს.
ყოველი ენა, რომელზეც ლაპარაკობ, მეტად გამდიდრებს.

FRIES

Eltse taal dy'tst sprekst jout dy mear frijheid.
Eltse taal dy'tst sprekst makket dy sûner.
Eltse taal dy'tst sprekst bringt dy mear rykdom.

LATIJNS

Plures linguae, maior libertas.
Plures linguae, plus valetudo.
Plures linguae, plures divitiae.

AFRIKAANS

Elke taal wat jy praat, gee jou meer vryheid.
Elke taal wat jy praat, maak jou gesonder.
Elke taal wat jy praat, skep meer welvaart.

FRANS

Toutes les langues que tu parles te rendent plus libre.
Toutes les langues que tu parles te donnent la santé.
Toutes les langues que tu parles te rendent plus riche.

NOORS - BOKMÅL

Hvert språk du talar gir deg større frihet.
Hvert språk du talar gjør deg friskere.
Hvert språk du talar bringer større rikdom.

GRIEKS

Κάθε γλώσσα που μιλάς σου δίνει περισσότερη ελευθερία.
Κάθε γλώσσα που μιλάς σε κάνει πιο υγιή.
Κάθε γλώσσα που μιλάς φέρνει μεγαλύτερο πλούτο.

IERS

Tugann gach teanga atá agat níos mó saoirse dhuit.
Déanann gach teanga atá agat níos mó sláinte ort.
Tugann gach teanga atá agat tú níos mó saibhris dhuit.

ROEMEENS

Cu fiecare limbă pe care o vorbești ești mai liber.
Cu fiecare limbă pe care o vorbești ești mai sănătos.
Cu fiecare limbă pe care o vorbești ești mai bogat.

SCHOTS GAELIC

Tha a h-uile cànan a tha agad a' toirt barrachd saoirse dhut
Tha a h-uile cànan a tha agad a' cur barrachd slainnte ort
Tha a h-uile cànan a tha agad a' toirt barrachd beairteas dhut

ZWEEDS

Varje språk du talar ger dig större frihet.
Varje språk du talar gör dig friskare.
Varje språk du talar bringar större rikedom.

ARABISCH

يَرْحُبُ كُلُّ لُغَةٍ أَنْ تَكُونَ حُرًّا وَأَنْ تَكُونَ أَصْغَرَ وَأَنْ تَكُونَ أَثْرَى
حَصْرُ كُلِّ لُغَةٍ أَنْ تَكُونَ أَصْغَرَ وَأَنْ تَكُونَ أَثْرَى
يَنْعَمُ كُلُّ لُغَةٍ أَنْ تَكُونَ أَثْرَى وَأَنْ تَكُونَ أَصْغَرَ وَأَنْ تَكُونَ حُرًّا

PORTUGUEES

Cada língua que você fala lhe dá mais liberdade.
Cada língua que você fala o torna mais saudável.
Cada língua que você fala lhe traz mais riqueza.

CHINEES

你讲的每种语言给你更多的自由。
你讲的每种语言让你更健康。
你讲的每种语言给你带来更多财富。

BULGAARS

Всеки език, който говориш ти дава повече свобода.
Всеки език, който говориш те прави по-здрав.
Всеки език, който говориш ти носи повече богатство.

ESPERANTO

Ĉiu lingvo de mi parolata pliliberigas min.
Ĉiu lingvo de mi parolata plisanigas min.
Ĉiu lingvo de mi parolata pliriĉigas min.

MACEDONISCH

Секој јазик што го зборуваш ти дава повеќе слобода.
Секој јазик што го зборуваш те прави поздрав.
Секој јазик што го зборуваш ти носи поголемо богатство.

JAPANS

話す言語の数が多ければ多いほど、あなたはより自由になります。
話す言語の数が多ければ多いほど、あなたはより健やかになります
話す言語の数が多ければ多いほど、あなたはより豊かになります。

TETUN

Lian ida-idak ne'ebé Ita ko'alia fó liberdade liután ba Ita
Lian ida-idak ne'ebé Ita ko'alia fó isin-di'ak liután ba Ita
Lian ida-idak ne'ebé Ita ko'alia fó rikusoin liután ba Ita

DUITS

Jede Sprache, die du sprichst, gibt dir mehr Freiheit.
Jede Sprache, die du sprichst, macht dich gesünder.
Jede Sprache, die du sprichst, bringt (dir) mehr Wohlstand.

DEENS

Hvert sprog du taler giver dig større frihed
Hvert sprog du taler gør dig friskere
Hvert sprog du taler bringer større rigdom.

CATALAANS

Cada llengua que parles et dona més llibertat.
Cada llengua que parles et fa més sa.
Cada llengua que parles t'enriqueix.

FARSI

دنگ یم ترت دازآ ینادب هک ینابز ره
دنگ یم ترت تمالس ینادب هک ینابز ره
دنگ یم ترت دنم تورت ینادب هک ینابز ره

LETI

Lirmomüou multieterñienede rsimèmne po mlüèvano.
Lirmomüou multieterñienede rsimèmne po inonmu nmoko.
Lirmomüou multieterñienede rsimèmne po lièkarmu-tñiarmu llavano

ITALIAANS

Ogni lingua che parli ti dà maggiore libertà.
Ogni lingua che parli ti offre maggiore successo.
Ogni lingua che parli ti porta maggiore ricchezza.

MUTSUN

rippu-mes himah'a riica numan-me ricca.
TiiTimpi-mes himah'a riica numan-me ricca.
himah'a riica numen-me ricca hiSSempi-mes irekmine.

SARDIJNS

Donni limba ki faeddas ti faxet prus libberu.
Donni limba ki faeddas ti faxet prus sanu.
Donni limba ki faeddas ti faxet prus ricu.